FALIMENTUL

CLERULUI ORTODOX ROMAN

DE

ALEXANDRU MACEDONSKI

BUCUREȘTI

TYPOGRAPHIA „VOCEA INVĔȚĂTORILOR", STAVROPOLEOS, No. 6.

1 8 9 8

FALIMENTUL

CLERULUI ORTODOX ROMAN

De același autor:

	Prețul
Prima-Verba, edițiune scursă	3 leĭ
Poesiĭ (1882), a șésea mie	6 leĭ
Excelsior, a douĕ-spre-ḑece mie	5 leĭ
Bronzes, cu o prefață de d-l Al. Bogdan-Pitești.	
A doua mie	10 leĭ
Parisina (poemă tradusă) ed. scursă	1 leŭ
Ithalo (poemă originală), » »	1 leŭ
Pe Drum De Poștă: a 5-a mie, ed. scursă	50 b.
Intre Coteţe: a 5-a mie. ed. scursă	50 b.
Ḑi De August: a 7-a mie ed. idem	50 b.
Nicu Dereanu: idem idem idem	50 b.
Dramă Banală: idem idem idem	50 b.

Va appărea în curând, ca urmare la «*Falimentul Clerulu͂ĭ Orthodox*», și în mod succesiv, treĭ studiĭ politice, ce împreună cu broșura acésta, vor forma un **Ciclu.**

In preparație: **Noua Direcțiune a Thétruluĭ.**

FALIMENTUL

CLERULUI ORTODOX ROMAN

DE

ALEXANDRU MACEDONSKI

BUCUREȘTI

TYPOGRAPHIA „VOCEA INVĚȚĂTORILOR“, STAVROPOLEOS, No. 6.

1 8 9 8

FALIMENTUL

CLERULUI ORTODOX ROMAN

Readducerea în desbatere publică a cestiuneĭ fostuluĭ Mitropolit-Primat al Românieĭ, Ghenadie Petrescu, este de natură sĕ silescă chiar pe ceĭ carĭ s'aŭ retras din viaţa politică militantă, sĕ ésă din reserva pe care 'şi-o impuseseră. Sunt dintre aceştia.

Este de prisos sĕ amĕnunţesc că am fost unul dintre luptători aprigĭ şi desinteresaţĭ aĭ acesteĭ cause. In «Liga Orthodoxă», organ cotidian întemeiat cu propriile mele mid̦ĭlóce, tot timpul cât fără-de-legea a fost sĕvîrşită, fără sĕ staŭ la cumpănă, fără sĕ'mĭ las porţĭ deschise, fără sĕ urmăresc vre un interes personnal, am isbit în autori eĭ. Inpins de un sentiment religios înalt şi curat, am socotit că ar fi fost o crimă sĕ privesc cu nepăsare cum Biserica română este batjocorită în cel maĭ suprem membru al eĭ, un nobil şi demn prelat. Fostul Mitropolit Ghenadie, fusese în adevĕr obştesce cunoscut ca un sufflet Dumned̦eiesc, şi faptele sélle pióse, caritabile şi naţionale, zelul sĕŭ pentru religiune, îĭ puseseră pe frunte,— în ochi credincioşilor,— o aureolă strălucită, îl înbrăcaseră în mantaua de aur a glorieĭ incorruptibile.

In ast-fel de condiţiunĭ, enthusiasmul arĕtat de mine şi de alţi, Arhi-păstoruluĭ Românieĭ, nu putea sĕ fie de cât legitim. Şi pentru acest cuvênt, ceĭ carĭ aŭ luat apĕrarea mareluĭ nedreptăţit şi n'aŭ avut în vedere speculaţiunĭ politice josnice, 'şĭ-aŭ dat mâna, şi, aripaţĭ de curăţenia uneĭ credinţĭ ard̦ĕtóre, aŭ pus umĕrul şi peptul,

inima și suffletul, ca sĕ aducă isbânda luĭ, isbândă ce era a Bisericeĭ române, a religiuneĭ strămoșescĭ. Ca în primi anĭ aĭ creștinismuluĭ, s'aŭ vĕḑut ómenĭ,—și printre dênși mĕ mêndresc a fi fost un fruntaș,— carĭ, cu tóte că eraŭ părinţĭ de familiĭ, cu tóte că purtaŭ sarcinĭ grele, n'aŭ pregetat sĕ intre în luptă, n'aŭ fugit de primejdie, 'șĭ-aŭ pus în joc puţinul avut, și, aŭ cutezat chiar, sĕ înfrunte furtuna expunêndu-se persecuţiuneĭ, miserieĭ, insulteĭ, calomnieĭ, în sfârșit, punênd la miḑĭ-loc ênsășĭ vieţile lor, iar prin reflex, sórta familiilor aĭ căror capĭ eraŭ aceștia, și aŭ adus prinos pe altarele credinţeĭ religióse, nu numaĭ trecutul și presentul lor, ci, pênĕ și viitorul lor.

Cu tóte aceste, preoţi, dênși cari tocmaĭ eraŭ datorĭ sĕ ia apĕrarea stăpânuluĭ lor pămêntesc, sĕ móră pentru el, spre rușinea vecĭnică a clerului orthodox român, aŭ tăcut precum tac mormintele góle ce se boltesc de-asupra unor óse neînsuffleţite și recĭ. Afară de una saŭ douĕ vocĭ, ce, pentru cruţarea Ghomorreĭ românescĭ de focul viŭ al luĭ Dumnezeŭ trebuiesc socotite ca nișce expresiunĭ suffleţescĭ sincere, din rândurile acestuĭ cler, nicĭ un protest nu s'a ridicat,— nicĭ-o lacrimă n'a curs. Unsul Domnuluĭ, zadarnic a pătimit batjocurĭ, a fost zadarnic ridicat de pe thronul sĕŭ, pus între spăngĭ și asvârlit în întunericul uneĭ chiliĭ la Căldurușanĭ. Aceiași tăcere funebră și de rĕŭ augur pentru epoca în care ea se produce, a domnit și a sigilat fără de-legea, a paraphat actul mortuar al uneĭ Bisericĭ ale căreĭ paginĭ aŭ fost strălucite și al căreĭ apogeŭ a fost însemnat cu marmora și cu aurul zidărieĭ de la Curtea-de Argeș, iar a căreĭ cădere desĕvîrșită pare a fi hotărât'o îndoita sentinţă a miserabiluluĭ Synod. Dar acest cler nu s'a mărginit nnmaĭ sĕ nu protesteze în vileag: în gróza de care a fost coprins, s'a ferit chiar sĕ 'șĭ facă détoria prin *șóptă.* «*Liga Orthodoxă*, n'a numĕrat un singur cleric, fie el preot, fie el călugĕr, printre abonnaţi sĕĭ. Pe când, înprejurul acestuĭ organ de publicitate ce va rĕmânea memorabil în epoca cursă între 1866 și 1898, și ce a fost cel din urmă meterez al credinţeĭ și al adevĕruluĭ din punct de vedere naţional, se formase un întreg partid de mirenĭ carĭ l'aŭ alimentat prin sprijinul lor moral și material,— corpul social ce era direct în causă, așa ḑisul cler român, nu da, n'a dat, cel cel maĭ mic semn de viaţă.

O stare de lucrurĭ ca cea expusă, desvelesçe în sînul bisericeĭ nóstre, o corrupţiune și o cădere cu totul superióră celleĭ în care naţiunea română a fost adâncită. Este prin urmare statornicit că, la noĭ, purtători euceĭ rĕsăritene, aŭ minţit misiuneĭ lor Dumnezeiescĭ, mint pe fiece clipă, și n'aŭ nicĭ un ideal afară de bunul traiŭ, afară de strângerea banuluĭ din colivă, din colacĭ și prescurĭ, din sărindare, parastase, acathiste și pomenĭ, din boteze și nunţĭ, din mormêntărĭ, din allergările cu căldărușa la fie-ce ḑi 'ntâiŭ, din paraclise și din alte asemuite miḑĭlóce de paralîc.

Totușĭ, ceĭ carĭ aŭ luptat,—pe cât acea luptă a ţinut,—aŭ socotit,—și pe drept cuvênt,—că sunt momente de rĕtăcirĭ în carĭ încap de-a rândul naţiunele, armatele și chiar înfăţișători pămêntescĭ aĭ Dumneḑeireĭ. Eĭ 'șĭ-aŭ ḑis ênse, că nimic nu este perdut pe cât timp stégul rĕmâne sus.

Și în adevĕr, istoria popórelor învaţă, că aŭ fost împĕraţĭ cari, în fruntea oștilor, 'șĭ-aŭ vĕḑut rândurile luptătorilor risipite și sparte, fără ca, cu tóte aceste, sĕ se dea învinșĭ. Dintre aceștia aŭ fost: Ramses II în bătălia de sub Addesch, Napoleon I la Marengo, și alţĭ. Intru cât e vorba de capĭ aĭ religiuneĭ, Leviţi aŭ putut sĕ părăséscă pe Samuel, Saul a putut sĕ ridice altare și închĭnăciunĭ luĭ Baal, Samuel ênsușĭ a putut sĕ móră, gonit și rĕmas singur, dar faptul că el nu s'a plecat. a lăsat religiunea israeliténă ne-attinsă.

In acéstă situaţiune se afla fostul Mitropolit și apĕrĕtori sĕĭ, și prin urmare, cât timp el nu îngenuchia, nu ceda slăbiciuneĭ, — frică saŭ interes, — lupta trebuia sĕ fie considerată ca putênd âncĕ sĕ fie mântuitóre pentru cult și capul luĭ.

In principiŭ se póte formula o axiomă nediscutabilă. Este acésta:

Un cler, ca și un stat, orĭ-cât de ticălos ar fi statul saŭ clerul, nu face faliment pe cât timp capul sĕŭ nu l face.

Tot așa se întâmplă,— precum s'a și schiţat maĭ sus,— și cu o armată. In timpi modernĭ, Napoleon III predându-se la Sedan, a întărit și maĭ mult aceste adevĕrurĭ. Ce a urmat în urmă, și anume: capitularea luĭ Bazaine la Metz, înfrângerile neîncetate, căderea Parisuluĭ, desastrul, n'aŭ fost de

cât niște consecinți fatale în epopea Napoleoniană a celluĭ de al douilea imperiŭ.

Căcĭ o causă, orĭ de ce ordină este ea, nu este perdută nicĭ-o-dată prin perderĭ de bătăliĭ, prin înpuţinarea luptătorilor, prin dosirea saŭ prin trădarea lor. Rusia, la începutul veaculuĭ, a fost un exemplu isbitor despre acésta. Invinsă în lupte multiple și sângeróse, străbătută de dușmanĭ în tótă întinderea eĭ, cu a doua capitală în mâinile francesilor, desastrul ênse, conteneşce și se opreşce scurt prin simplul fapt că, attuncĭ, când fiiĭ eĭ chiar, desnădăjduiesc de-a o maĭ putea mântui, Impĕratul, drapelul, creerul și inima, urmează lupta, preferă moartea gloriósă, ticăloșieĭ uneĭ desertărĭ a înalteĭ sale demnitățĭ.

Clerul catholic, prin representanţi sĕĭ supremĭ, 'și-a dat tot d'auna séma despre acésta și uneĭ ast-fel de priceperĭ a legilor ce adduc triumphul saŭ căderea instituţiunilor, a naţiunilor și a individilor, détoresce acest cler tăria sa printre veacurĭ. Orthodoxi ceĭ maĭ fervenţĭ,— și trecutul meŭ a învederat credinţa ce m'a călĕuzit, — trebue sĕ recunóscă, fără să aibă nevoie de alte dovedĭ, că aședérea regalitățeĭ italiane în Roma este departe de a fi o operă a căreĭ resistenţă să desfidă timpul. Papi, asediaţĭ în Vatican ale căruĭ ziduri sunt bătute de valurile năvălitorilor, sunt maĭ tarĭ de cât orĭ-când. Eĭ n'aŭ armată pe care s'o oppună asupireĭ. Dar dreptul și credinţa sunt maĭ puternicĭ de cât baioneta, de cât tunul. Regele Umberto, póte, ca și tatăl sĕŭ Victor-Emanuel, sĕ grămădească alianţele înprejurul sĕŭ și se póte crede tare. Cu toate aceste, nu va învinge pe un bătrên pe care o adiere l'ar culca la pămênt... Iar aceste nu sunt cuvinte, ci fapte reale, necontenit la ordinea dileĭ, luptă ce durează de la ocuparea Romeĭ pĕnĕ adĭ, și ce, n'a dat pentru regalitate, de cât aceleașĭ resultate negative. Dér dovedĭ, s'ar afla cu privire la acésta, destul de numeróse ca sĕ umple volume. Douĕ-treĭ vor ajunge. Etă-le: Tóte statele, chiar cele maĭ legate cu casa de Savoia prin interese și tractate, s'aŭ dat mereŭ înapoĭ de la consânţirea usurpăreĭ. Nicĭ unul dintre monarhi Europeanĭ, n'aŭ întors vre-o dată în Roma, regeluĭ Italieĭ, visitele pe carĭ, acesta, le-a făcut aliaţilor sĕĭ,— regĭ saŭ împĕraţĭ,— în capitalele lor respective. Impĕratul Austrieĭ, Impĕratul Germanieĭ, și alţĭ suveranĭ,— pĕnĕ și ceĭ maĭ neînsemnaţĭ,— vin la Ve-

nezzia, merg la Turin, la Genova saŭ Monzza, dar despre Roma nicĭ vorbă nu 'şĭ-aŭ făcut vre-o-dată. Regele, care la început a desfăşurat celle maĭ marĭ stăruinţĭ într'un asemenea sens, astă-ḑĭ,—*de guerre lasse*, cum ḑice francesul,— s'a resemnat a nu fi considerat official, de egali sĕĭ, de cât ca un usurpator al statelor pontificale. De asemenea iar, nicĭ un suveran European, n'a încetat o clipă sĕ védă în Papĭ pe nişce suveranĭ şi sĕ întreţină pe lângă scaunul lor miniştri plenipotenţiarĭ, representanţĭ direcţĭ aĭ lor şi învestiţĭ cu aceleaşĭ prerogative ca înainte de occuparea capitaleĭ catholicismuluĭ.

Nu e nevoie de cât a se spune în trécĕt că cestiunea s'ar fi schimbat cu totul, îndată ce, interesaţi ênşi-le, purtotori corónei pontificalle, ar fi intrat în tratărĭ cu curtea regală, fie direct, fie prin mediaţiunea vre-uneĭ puterĭ, spre a obţine în schimbul uneĭ confirmărĭ a usurpaţiuneĭ, óre-carĭ compensărĭ, bunĕ-óră câte-va milióne şi o pensiune óre-care.

Şi tot aşa s'ar fi schimbat cestiunea, décă chiar, acel Papă, desertor al causeĭ sélle propriĭ, sinucigaş şi uciḑĕtor al catholicismuluĭ, pentru a'şĭ masca josnicia şi lăcomia, saŭ slăbiciunea şi téma de amenințărĭ orĭ de schingiuirĭ reale, ar fi condus acelle tratative, bune-óră dupe vre-o decalchiare de byzantinism scîrbos ca cel pe care, partidul poreclit la noĭ «conservator», a reuşit sĕ'l facă a fi adoptat de fostul Primat,— cu alte cuvinte, dacă ḑisul Papă, ar fi dat maĭ ântâiŭ abdicarea sa în mâna mediatoruluĭ, cu condiţiunea ca, în schimb, regele Italieĭ, pentru a salva apparenţele, sĕ'ĭ recunóscă pentru o ḑi suveranitatea, şi, numaĭ în ḑiua a doua, sĕ facă us de actul smuls cu cuţiţul la gît saŭ cu momeala cynică a auruluĭ strălucitor.

Din nenorocire, acésta s'a întêmplat la noĭ, şi décă, eŭ între alţi, am tăcut pĕnĕ acum, décă 'mi-am înnăbuşit durerea, este că eram îndreptăţit sĕ cred că falimentul de care a fost isbit clerul bisericeĭ nóstre pĕnĕ şi în persónna capuluĭ seŭ, este o ruşine ce trebuie ascunsă cu îngrijire. Fostul Primat ênse, omul care în adevĕr a fost un moment însufleţit de spiritul sânt, s'a însărcinat sĕ înrĕiască maĭ departe situaţiunea acestuĭ cler. Uitător al daruluĭ divin, al détorieĭ sale, El care trebuia sĕ nu aibă în vedere de cât religiunea al căreĭ stîlp fusese ales de Pronie sĕ stea, El care, ca sânţi părinţĭ, priimind sarcina de a fi ce era, trebuia sĕ şi şcie sĕ móră ca eĭ,

pe rótă, sub sabie saŭ foc,— s'a scoborât de odată, de la înălţimea sublimă, şi s'a făcut mirean, căcĭ a judecat ca un mirean şi s'a purtat ca mireanul. Rana este astfel prea adâncă spre a se maĭ putea vindeca fără ajutorul feruluĭ roşu. Acest fer roşu îl voiŭ aplica eŭ, cu dreptul pe care mi'l dă consciinţa şi credinţa mea.

Voiŭ dice prin urmare fostuluĭ Mitropolit, şi în vileag îĭ voiŭ vorbi, fiind-că, o consciinţă de creştin adevĕrat nu se lasă a fi ispitită de codirĭ şi nu lucrează în taina întunereculuĭ, îĭ voi dice ce 'mĭ va dicta acéstă consciinţă, şi, i le voiŭ dice tocmaĭ pentru că vĕdusem în El pe un trimis al luĭ Dumnedeŭ, attuncĭ când, mare ca un Apostol, sufferea umilirĭ, lovirĭ şi defăimărĭ, cu ochi ridicaţĭ la cer şi cu suffletul topit în Domnul.

Şi étă ce 'ĭ dic :

«Sub stréjă de arme la Căldăruşanĭ, când ţi se spunea : «monahul Ghenadie», când te îngenuchiaŭ sĕ facĭ mĕtaniĭ, trebuia sĕ le facĭ, nu pentru ispăşirea pĕcatelor tale ci pentru ispăşirea pĕcatelor şi ticăloşiilor phariseilor şi cărturarilor, pentru ispăşirea pĕcatelor şi ticăloşiilor luĭ Irod.

«Sub stréjă de ochĭ la Căldăruşanĭ,—attuncĭ,—iar nu în palatul Metropolitan din Bucureşcĭ, aĭ fost arhi-păstor adevĕrat, şi cârja ta de Mitropolit, se schimbase în armă biruitóre a Satanilor,—attuncĭ.

«In ângustă şi négră chilie la Căldăruşanĭ, aĭ ţinut mântuirea ţĕrreĭ în mânile tale, şi făcuseşĭ acolo cetatea sântă şi cea din urmă a românismuluĭ,—attuncĭ,— în ângustă şi négră chilie la Căldăruşanĭ.

Surghiunitul de la Căldăruşanĭ, îşĭ avea thronul în tóte inimele şi era mitropolit al suffletelor tóte, iar thronul unuĭ vremelnic îl făcuse sĕ se clatine, surghiunitul de la Căldăruşanĭ.

«Monahul Ghenadie de la Căldăruşanĭ era maĭ tare pentru românĭ de cât e Papa pentru catholicĭ în Vaticanul sĕŭ strălucit, căcĭ italiani aŭ 'nalţat pe Papă, din suveran la rangul de prisonier, dar Satani ridicaseră pe Ghenadie maĭ sus, căcĭ din Mitropolit îl făcuseră «monah»

«Pe monahul Ghenadie avea ochi ţintă orthodoxia tótă, şi el aflase devotamente marĭ şi vieţĭ eraŭ în momentul de a se da monahuluĭ Ghenadie de la Căldăruşanĭ.

«Dar demonul a intrat în chilia monahuluĭ, în chilia surghiunituluĭ și în chilia celluĭ care era sĕ rĕmână neperitor și mare...

„Și demonul i-a vorbit...

„Și cu tóte crucile pe carĭ le-a făcut monahul, surghiunitul și Mitropolitul, demonul n'a perit, n'a perit și i-a vorbit, căcĭ crucile n'aŭ fost se vede de credință deplină fiind-că trufia este maĭ mare de cât credința.

«Și măcar că el n'a avut altă vină, trufia luĭ cea prea mare n'a plăcut luĭ Dumneḍeŭ.

«Și demonul i-a vorbit...

«Și el a ascultat pre demon.»

Acéstă bisericéscă grăire, cântare din sufflet smulsă și ce s'ar putea numi «Psalmul luĭ Ghenadie-Mitropolit», o îndreptez celluĭ pe care l'am ĭubit șĭ pentru care m'am devotat, ca sĕ 'ĭ îndulcesc amărâciunea crudelor adevĕrurĭ...

Căcĭ adevĕr crud este, dar adevĕrat cu totul, că dênsul, priimind sĕ abdice, și abdicând în mâinele conservatorilor, iar întru acésta urmând pĕnĕ și ritualul lor byzantin, adică: sĕ fie achitat de Synod, reintegrat Mitropolit, iar o dată cu reintegrarea luĭ sĕ se și dea curs demisiuneĭ, n'a putut de cât sĕ fie povățuit și ispitit de un demon.

O așa cădere,—o așa asvârlire a unuĭ sufflet ce se înălțase pênĕ la cer în fundul uneĭ mocirle atât de ticălóse, este fără precedent în istoria religiunilor.

Căcĭ,

ce dovedesce ḍisa dimisiune de cât scopul de a se face din religiune o uneltă de politică personnală? Pênĕ și un copil mic va șci sĕ spună, că Mitropolitul, dându-șĭ actul de renunțare conservatorilor, a voit sĕ 'șĭ asigure recunoscința lor, și decĭ, rechiămarea sa maĭ târḍiŭ.

De altă-parte, stipularea uneĭ pensiunĭ îl cobóră maĭ jos âncĕ.

In sfârșit, în afară de aceste considerațiunĭ, și admițênd chiar, că ele n'ar avea vre-o valóre, abdicarea în sine ênsășĭ, nu e și nu rămâne în înprejurările în carĭ ea s'a produs, de cât ca o mórte morală.

Dar casul ia o gravitate excepționnallă, și prin faptul că fostul Primat punênd ca condițiune expresă a demisiuneĭ, achittarea sa de acelaș Synod ca cel care îl condamnase,

a sĕvîrşit o crimă monstruósă în contra întreguluĭ cler al ţĕrreĭ, şi prin urmare în contra Bisericeĭ al căreĭ apĕrător ḑicea că este.

Acéstă achittare şi-a dat ródele: astă-ḑĭ se şcie de toţĭ şi peste tot, în ţérră şi străinĕtate, că prelaţi noştri sunt unul ca toţĭ şi toţĭ ca unul. Dreptatea pămêntească a fostuluĭ Mitropolit a triumphat, dar Synodul, şi odată cu el Biserica română, aŭ căḑut.

N'aşĭ fi eşit din tăcere, décă, cel puţin, desastruósa cale pe care a intrat omul care se ridicase în timp de câte-va lunĭ aşa sus, ar fi aprópe de sfârşitul eĭ. Dar acéstă cale, El şi ceĭ cari îl înconjóră, o lungesc necontenit, şi ea duce Biserica la discreditul din urmă.

De curând, Ministrul-Preşedinte, într'un discurs de luptă, a reînviat accusărĭ ce nu pot sĕ fie callificate de cât ca fiind cu totul grave. Ênse, în focul aprig al vieţeĭ publice multe se spun, şi ómeni virtuoşĭ nu trebuie sĕ aştepte dreptatea de cât de la timp şi sĕ se mulţumească pênĕ attuncĭ pe faptul că consciinţa lor le-o dă deja. Acésta n'a făcut'o fostul Mitropolit. Amărât de sufferinţĭ, oţelit de mişeliĭ şi de ingratitudinĭ, în loc sĕ îngenuchieze dinaintea altaruluĭ,—dîrj şi rĕsbunător, a re-ascultat de duhul necurat

Cu tóte aceste, óre nu era el détor sé se gândească la caracterul sacru cu care e înbrăcat, la preceptele ce 'ĭ inpun ertarea (Ertă-le Dómne că nu şciŭ ce fac), la împrejurarea că e nedemn de trecutul sĕŭ sĕ se facă trépta de ajungere la cârmă a unuĭ partid, sĕ fie o armă de rĕsturnare a unuĭ guvern, la ridicolul în care cade un fost cap al uneĭ Bisericĭ, attuncĭ când, urmat de o dróie de advocaţĭ, o porneşce pe la Curţĭ şi tribunale cu jalba în proţap?

Şi Papi Romeĭ aŭ fost defăimaţĭ şi batjocoriţĭ, dar n'am auḑit de vre unul adresându-se justiţieĭ laice!

Mie ênsu-mĭ, simplu particular,—nicĭ Papă nicĭ Mitropolit,—nu e infamie sĕ nu mi se fi pus în socotélă... Dar! Rĕspuns'am alt-fel de cât prin tăcere, şi trebue óre ca un mirean, sĕ se dea pe el de exemplu capuluĭ uneĭ Bisericĭ?

Nu e de adăogat de cât acésta: Cestiunea Ghenadie este mormêntată. A o readduce la suprafaţă nu va face de cât sĕ confirme maĭ mult titlul acesteĭ broşurĭ.

Naltul Prelat, trebuie sĕ înţelégă singur acésta. Orĭ-ce pas

ca celle făcute pânĕ acum, va fi pentru El o nouă scădere, o nouă cădere.

Iĭ rĕmâne de făcut ceva :

Este sĕ se înconjóre cu tăcere, și fiind-că are rîvnă la reparațiunĭ de bisericĭ și la facerĭ de bine, sĕ nu șcie de cât El singur și Dumnezeu faptele sale, gândurile sale bune.

Iar, re-mărindu-șĭ suffletul, allungând din el ura, amărăciunea, tot ce este verme pămêntesc, sĕ se róge cu lacrimĭ ferbințĭ luĭ Dumnezeŭ pentru mântuirea și binele acesteĭ țĕrrĭ aĭ căreĭ conducĕtorĭ moralĭ și suffleteșcĭ au adus desamăgirĭ așa crude, au turburat așa adânc conșciințele.

Și urmând ast-fel, greșealele și pĕcatele se vor rescumpĕra, căcĭ Dumnedeŭ e maĭ bun de cât oameni : El értă tot și rabdă tot.

Și istoria nepărtinitóre, dupe generațiunĭ și generațiunĭ duse, va sci ea într'o ḑi sĕ dea fie-căruia dupe fapte, și astfel va da fie-căruia ce i se cuvine.

Alexandru Macedonski.

1898—Bucureștĭ.

F I N E

Prețul 1 Leŭ

de vêndére la tóte chioșcurile